

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИЙ ПАТРОНАЖ**

Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Медико-соціальний патронаж
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Другий (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	IV/ VII, VIII
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 28 год. Семінарські заняття – 32 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета курсу: ознайомлення студентів із особливостями здійснення медико-соціального патронажу у професійній діяльності, спрямованого на відновлення, збереження і зміцнення здоров'я, сприяння соціалізації і адаптації осіб з проблемами зі здоров'ям, а також соціальним неблагополуччям.

Компетентності

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

ФК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян.

ФК 6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК 9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК 19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1-2. Медико-соціальний патронаж як складова професійної діяльності соціального працівника.	Засвоєння сутності понять «патронаж», «медико-соціальний патронаж», «медико-соціальна робота», «медико-соціальна допомога»; вивчення вітчизняного досвіду становлення й розвитку медико-соціальної роботи як мультидисциплінарної професійної діяльності медичного, психолого-педагогічного і соціально-правового характеру; розуміння ролі медико-соціального патронажу у відновленні, збереженні і зміцненні здоров'я осіб із проблемами здоров'я; знання нормативно-правової бази соціального патронажу осіб з порушеннями здоров'я,	Презентація, питання для обговорення, аналіз нормативної бази, тести.

		засвоєння специфіки здійснення медико-соціального патронажу у професійній діяльності майбутнього фахівця соціальної роботи.	
2	Тема 3—4. Напрями медико-соціальної роботи в різних закладах	Знати напрями медико-соціальної роботи, особливості медико-соціальної роботи з населенням, специфіку медико-соціальної роботи в закладах охорони здоров'я, соціального обслуговування, соціальної терапії, службах соціального страхування і охорони громадського здоров'я, медичної допомоги, Центрах медико-соціальної реабілітації, Центрах планування сім'ї; Центрах навчання молоді та ін.; розуміти необхідність налагодження спільної діяльності закладів охорони здоров'я та соціальних служб.	
3	Тема 5-6. Медико-соціальна робота в зарубіжних країнах	Засвоїти зарубіжні теорії медико-соціальної роботи як виду мультидисциплінарної професійної діяльності, знати особливості проведення медико-соціальної роботи в зарубіжних країнах; засвоїти особливості соціального захисту, соціальних технологій в медико-соціальній роботі країн зарубіжжя.	Питання для обговорення, індивідуальні завдання, презентації, тести
4	Тема 7-8. Медико-соціальний патронаж профілактичної спрямованості	Знати особливості профілактичного напрямку медико-соціального патронажу, уміти здійснювати заходи щодо попередження соціально залежних порушень соматичного, психічного і репродуктивного здоров'я, проводити заходи з формування установок на здоровий спосіб життя, знати особливості розроблення цільових програм медико-соціальної допомоги на різних	Питання для обговорення /самоконтролю, презентації, тести

		рівнях.	
5.	Тема 9-10. Медико-соціальний патронаж патогенетичної спрямованості.	Знати специфіку здійснення медико-соціального патронажу патогенетичної спрямованості; засвоїти знання щодо особливостей проведення медико-соціальної експертизи; змісту медичної, соціальної і професійної реабілітації; здійснення медико-соціальних впливів на ранніх етапах розвитку процесів залежності і соціальної дезадаптації, корекції психічного статусу клієнта, організовувати заходи патронажної роботи; проводити соціальну роботу в окремих галузях медицини і охорони здоров'я.	Питання для обговорення, підготовка глосарію, презентації, тести
6.	Тема 11-12. Технології медико-соціальної роботи	Засвоєння знань щодо прийомів, методів і впливів, які спрямовані на усунення чи компенсацію обмежень життєдіяльності, підтримку і зміцнення здоров'я особи через інститути медичного і соціального страхування, соціального забезпечення, медико-соціального обслуговування.	Питання для обговорення, презентації, розроблення таблиць, тести
7	Тема 13. Соціально-медичний патронаж сімей	Знання особливостей здійснення медико-соціального патронажу сімей з урахуванням їх віднесення до певних груп на основі спостережень з метою виявлення фізичного та психологічного стану членів сім'ї, характеру батьківсько-дитячих стосунків, забезпечення сприятливого сімейного виховання.	Питання для обговорення, індивідуальні завдання, презентації, тести.

Семінарські з-тя		5		5		5		5		5						25	
Самостійна р-та														5		5	
Контрольна робота																20	20
Екзамен																50	50
Всього за тиж-нь																50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Богданов С. Соціальний захист інвалідів. Український та польський досвід / Наук. ред. к. е. Н. Олена Палій. Київ: вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002. – 93 с. 2. Башей О. О. Технології соціально-педагогічної роботи з дітьми – інвалідами з кризових сімей . Соціально-педагогічна робота з сім'ями, які перебувають у кризовому стані. Збірка матеріалів науково-практичної конференції. Черкаси, 2007. 168 с. 3. Безпалько О., Едель С. Підготовка волонтерів до роботи з дітьми обмежених функціональних можливостей. Методичні рекомендації. / За ред. А. Й. Капської. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2001. 256 с. 4. Бочелюк В., Турубарова А. Психологія людини з обмеженими можливостями. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 264 с. 5. Вардинець І. С., Тарасюк В. С., Семків М. П., Козаков Г. К. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: підручник для вищих навч. мед. закл. I-II рівнів акредитації. Тернопіль: Лілея, 2012. 6. Вороненко Ю. В., Прус Л. О., Чуйко А. П., Затула О. А., Оніщенко О. М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: підручник. Тернопіль: Укрмедкнига, 2012. 7. Голяченко О. М., Сердюк А. М., Приходський О. О. Соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я. Тернопіль-Київ-Вінниця: Лілея, 2017. 8. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. І.Д.Звереві. – Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. – 526 с. 9. Житинська М. О. Забезпечення якості життя людей похилого віку як соціальна проблема. Освітологічний дискурс. 2015. № 1 (9). С. 117-124. URL: http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/207. 10. Закон України «Про соціальні послуги» (№966-IV від 19.06.2003 р.). Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003. – №45. – С. 11. Казимович Д., Ніжаща І., Герасимів Н. Соціально-педагогічна та психологічна допомога дітям та молоді з особливими потребами та їх батькам. Соціальна робота в Україні: теорія та практика. №3. – С. 103-110. 12. Коkun О., Агаєв Н., Пішко І., Лозінська Н., Остапчук В. Психологічна робота з військовослужбовцями - учасниками АТО на етапі відновлення: методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2017. 282 с. 13. Маруніч В., Шевчук В., Яворовенко О. Методичний посібник з питань реабілітації інвалідів: посібник. Вінниця, 2006. 212 с. 	

14. Організація реабілітаційних заходів у центрі соціальної реабілітації дітей-інвалідів: навчально-методичний посібник. К.: Міністерство праці та соціальної політики України, 2009. 97 с.
15. Організація соціальної реабілітації дітей-інвалідів: методичний посібник. Київ: Міністерство праці та соціальної політики України, 2008 р. 28 с.
16. Палагнюк Ю. В. Соціальна робота в зарубіжних країнах / Юліана Вікторівна Палагнюк. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2016. 68 с.
17. Побудова системи реабілітації осіб, залежних від психотропних речовин, на основі християнської психології: монографія / [Жуковський В. та ін.]; за ред. В. Жуковського, О. Климичин. Острог: вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. 244 с.
18. Протас О., Качала Х. Інтеграція молоді з обмеженими функціональними можливостями в сучасному суспільстві. Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. [Слободинська Т.С. та ін.]. Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2019. Випуск 4. (32). С.77–83.
19. Психологія старості і старіння: хрестоматія: навчальний посібник / Упоряд. О. В. Краснова, А. Г. Лидерс. Москва: Видавничий центр «Академія», 2003. 416 с
20. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами : комплект метод. посіб. : в 9 кн. / [МОН України, НАПН України, Ін-т спец. педагогіки ; за заг. ред. А. А. Колупаєвої]. К. : Літопис-XX, 2010.
21. Сагун І. Г. Розвиток освіти людей третього віку в Німеччині (друга половина XX – початок XXI століття): автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. Київ, 2011. 292 с
22. Сайко Н. Соціальна реабілітація як процес та кінцевий результат. *Педагогічні науки*, 2018. С. 71.
23. Смеречак Л., Гук О. Особливості професійної діяльності соціальних педагогів у центрах соціально-психологічної реабілітації дітей із вадами психофізичного розвитку. *Людинознавчі студії. Педагогіка*. 2014. Вип. 29(2). С. 188-196. URL: http://dsru.edu.ua/pedagogics/arhiv/29_ch2_2014/23.pdf
24. Сосюра М. Соціально-педагогічна реабілітація неповнолітніх, які опинились у складних життєвих обставинах, в умовах центру реабілітації. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 8. С. 420-426.
25. Соціальна реабілітація молоді з обмеженою дієздатністю / За заг. ред. С. Толстоухової, І. Пінчук. К.: УДЦССМ. 2011. 184 с.
26. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями: навчально-методичний посібник для соціальних працівників та соціальних педагогів / За ред. А. Капської. Київ: ДЦССМ, 2013. 168 с.
27. Сошнекова К. Соціальна підтримка дітей та молоді з особливими потребами / Соціальна робота з дітьми, молоддю, жінками, різними категоріями сімей. Київ: УДЦССМ. 2009. 140 с.

Контактна інформація	
Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Протас Оксана Любомирівна Запрошені викладачі інших ЗВО, стейкхолдери
Контактна інформація викладача	+380997429808
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна добросесність	Викладання курсу та взаємодія із студентом ґрунтуються на політиці академічної добросесності. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної добросесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Невідповідна поведінка під час занять	<p>Керуватися Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.).</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/Pol_ozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf.</p>

Викладач

Протас О.Л.